

alakul a színügyi bizottság. Jegyző: Ujvári Béla. 1885 szept. 26-án megnyitották az első magyar színiszteget. Színre került Ujvári Béla prólógusa, az „Aranylakodalom” c. dramolett, Prielle Cornélia, Szigeti József és Ujházi Ede fellépésével, utána a „Chatouli kastély” c. operett. Igazgató: Jakab Lajos. 1887-1892-ig Somogyi Károly, 1893-ban Makó Lajos, 1894-1896-ig Komjáthy János, 1897-98-ban Dobó Sándor, 1899-ben Szalkai Lajos, 1900-ban, Somogyi Károly, 1901-1902-ig Deák Péter, 1903-1904-ig Szendrey Mihály, 1905-től 1913 jun. haváig Nádassy József volt a színigazgató. 1908 ápr. 12-én Nádassy igazgató befejezte az első hetedfélhónapos teljesen magyar színházi évadot. 1909 márc. 31-én a városi köztörvényhatóság elhatározta, hogy a régi — 1841-ben épült — színházat lebontatja és helyébe újat épít. Előirányzott költsége 200.000 K. 1909 jun. 14-én kezdtek a bontáshoz. Az új színház építője Medgyaszay István műépítész, ki a színházat magyar stílusban építette, a Széchenyi-téren. Középső része, amelyben az előcsarnokok vannak, előre épült. Fönn a homlokzatot egy négy csoportból álló sgraffito-festmény díszíti. Jobbról az első csoport a képzőművészeteket, a második a vígjátékot, a harmadik a tragédiát, a negyedik a magyar kultúrát szimbolizálja. A földszinti tágas előcsarnokba öt ajtón át lehet jutni. Itt vannak a ruhatárak és innen tovább a nézőtér. Minden emeleten oldalt páholyok, középen ülőhelyek vannak. A színház befogadó-képessége körülbelül 900 ember. Felül feltűnő, hogy a megszokott barokkos gipszdiszítések és az aranyozott angyalok teljesen elmaradtak. A szerkezet anyaga mindenütt egyszerű és őszinte. A villamos lámpák tiszta, csillogó üvegekből vannak. A páholyok plüss-függönyvel vannak elválasztva, amelyek a magyaros vonalú vasbeton gyámokról lógnak le. Ujszerű, hogy a nézőtér napjaink világossága és színezése fönt majdnem fehér és lefelé sötétebb, ami könnyed és üde hatása. A színpad felhúzó szerkezetei igen egyszerűek és minden igényt kielégítő új szerkezetűek. A szufita és rivalda lámpái angol csóllámpák, melyek Európának

alig egy-két színházában találhatók. A tágas színpad mellett vagy tizenhat kisebb-nagyobb helyiség: öltözők, próbatér, iroda és egyéb célok szolgálati helyiség. Az átépítés által az összes fatetők, kőlépcsők, fapáholszerkezetek és famenyezetek abszolút tűzbiztos vasbetonból készültek. Nagy előnye a színháznak, hogy nincsen olyan helye, ahonnan jól ne lehetne látni és hallani. 1909 dec. 25-én nyílt meg az új színház, Tompa Kálmán színész prólógusával és a „Tatárjárás” c. operettel. 1910 szept. havában kiderült, hogy az új színház karzata életveszélyes, mire a hatóság a színházat bezáratta; Nádassy társulata erre a budai Várszínházban töltötte az őszi hónapokat, de már dec. havában újra Sopronban teljesítette misszióját. 1912 jan. 1-től húsvétvasárnapig Thury Elemér volt a színigazgató. Utána németek jöttek. 1913 szept. 6-án Polgár Károly pozsonyi színigazgató játszott Sopronban, 1914 jan. havában dr. Márfy Károly kezdte el a téli szezont, őt követte 1915-ben Szabó Ferenc, majd nov. és 1918. 1919. a kommun idején 6 hónapos magyar színiszteget töltött itt Balla Kálmán, utabban Bodonyi Béla és Kiss Árpád voltak soproni színigazgatók.

(Erődi Jenő)

Sorozatos előadás. Egy közkedvelt darabnak hosszabb időn át megszakítás nélkül való előadása. Francia elnevezése: en suite — aanszvit. A sorozatos előadások divatja nem nagyon régi a magyar színpadon. Azelőtt az „Ördög pilulái”, a „Hüvelyk Matyi”, a „Sztrogoff Mihály” érték meg egyfolytában százánál több előadást. Azután átvette a szílamot az operett és körülbelül a bécsi operett divatbajjövésével egyidős az en suite-előadások voltaképeni divatja. Lehár, Straus Oszkár és Fall Leó csinálták meg nálunk ezt a divatot, bárha az angol „Gésák” és a „San Toy” is százaz rekordot értek el. Az első magyar darab, amely a századik előadásig meg sem állott, a Béli Izor „Katalin”-ja volt. Utána a „Casanova” és a „Bob herceg”, majd a „János vitéz”, a „Gül Baba”, a „Tatárjárás”, a „Leányvásár” és a „Szi-byl” útjelzői mellett vezetett el az út a